

**URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA**

Muvekita 4, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 26 93 00, www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

Broj :

**IZVJEŠTAJ O REVIZIJI
MINISTARSTVA PRAVDE BiH
ZA 2007. GODINU**

Sarajevo, maj 2008. godine

SADRŽAJ

I	MIŠLJENJE REVIZORA	3
II	NALAZI I PREPORUKE	4
1.	Realizacija ranijih preporuka	4
2.	Sistem internih kontrola	4
2.1.	Planiranje i izvršenje budžeta	4
3.	Usklađenost sa zakonima i pravilima	5
3.1.	Osiguranje zaposlenih	5
4.	Korespondencija sa klijentom	6
 PRILOG		
Tabela izvršenja budžeta za period 01.01. do 31.12.2007. godine		
 DODATAK		
	Izvještaj revizora o izgradnji Državnog zatvora	7

I MIŠLJENJE REVIZORA

Osnova za reviziju

Na osnovu Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik BiH», broj: 12/06) izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja koji se odnose na godinu koja se završava 31.12.2007. (Bilansa stanja, Posebnih pregleda uz Bilans stanja i Analize izvršenja budžeta) u **Ministarstvu pravde Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Odgovornost menadžmenta/revizora

Rukovodstvo Ministarstva odgovorno je za pripremu finansijskih izvještaja, zakonitost izvršenih transakcija i namjensko korištenje sredstava. Rukovodstvo je također odgovorno za uvođenje sistema internih kontrola kojima se osigurava pouzdano upravljanje javnim sredstvima. Naša odgovornost, kao vanjskog revizora, propisana je Zakonom o reviziji, standardima revizije i etičkim kodeksom za revizore javnog sektora.

Shodno tome, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome da li su finansijski izvještaji pouzdani i da li bilanci u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Također, naša odgovornost je da procijenimo da li rukovodioci institucije primjenjuju zakone i propise, koriste sredstva za odgovarajuće namjene i da ocijenimo finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sisteme internih kontrola.

Cilj i djelokrug revizije

Reviziju smo obavili u skladu sa Revizionim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizionih institucija – ISSAI i Međunarodnim standardima revizije. Revizija uključuje ispitivanje, na bazi izvršenih testiranja, dokaza koji su relevantni za iskazane iznose i objavljivanja u finansijskim izvještajima, te regularnost finansijskih transakcija koje su uključene u finansijske izvještaje.

Revizija je planirana i izvršena tako da se dobiju informacije i objašnjenja koja smatramo neophodnim za osiguravanje dovoljno dokaza koji pružaju razumno uvjerenje da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane greškama, prijevarom ili drugim neregularnim radnjama i da su sredstva utrošena u skladu sa odobrenim budžetom i drugim propisima.

Smatramo da revizija koju smo izvršili pruža razumnu osnovu za naše mišljenje.

1. *Ministarstvo je zaključilo ugovor o kolektivnom životnom osiguranju zaposlenih i plaćalo redovne premije osiguranja iz budžeta BiH koje su u 2007. godini realizovane u iznosu od **15.845 KM**, što je suprotno instrukcijama Ministarstva finansija i trezora BiH o planiranju i izvršenju budžeta za 2007. godinu (detaljnije u tački 3.)*

Po našem mišljenju:

Finansijski izvještaji Ministarstva za 2007. godinu prikazuju realno i istinito finansijsko stanje na dan 31. decembar 2007. godine i u skladu su sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i Pravilnikom o računovodstvu institucija Bosne i Hercegovine.

U svim materijalno značajnim aspektima rashodi Ministarstva su upotrijebljeni za svrhe koje je odredio Parlament Bosne i Hercegovine i u skladu su sa relevantnim propisima, osim za napomenu koja je iskazana pod tačkom 1.

Bez namjere da dalje kvalifikujemo naše mišljenje, skrećemo pažnju Ministarstvu na potencijalne obaveze koje mogu nastati u ukupnom iznosu od 250.210 KM kao posljedica sudskog spora po osnovu obračunatih kamata za neblagovremene uplate računa ispostavljenih od strane Ministarstva pravde Republike Srpske (opomena pred tužbu na 212.980 KM) i Ministarstva pravde Federacije BiH (tužba na 37.230 KM) koji se odnose na troškove pritvorenika Suda Bosne i Hercegovine koji kazne izdržavaju u entitetskim ustanovama. Sugerišemo da Ministarstvo preduzme odgovarajuće mjere po ovom pitanju.

Sarajevo, maj 2008. godine

II NALAZI I PREPORUKE

1. Realizacija ranijih preporuka

Ured za reviziju izvršio je reviziju poslovanja Ministarstva za 2006. godinu o čemu je sastavljen Izvještaj o reviziji kojim je skrenuta pažnja Ministarstvu na efikasnije planiranje budžeta, nezakonite isplate naknada za rad u komisijama za polaganje stručnog upravnog ispita iznad dozvoljenog iznosa i neefikasnost finansijskog upravljanja sredstvima iz budžeta namijenjenim za troškove uređenja zemljišta i priključenja Državnog zatvora na infrastrukturu. Rukovodstvu je sugerisano da ove slabosti razmotri i preduzme određene aktivnosti u cilju njihovog otklanjanja.

Ministarstvo je u skladu sa odredbama člana 16. stav 3. Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine dostavilo odgovor Uredu za reviziju o preduzetim aktivnostima radi prevazilaženja navedenih slabosti.

Osvrtom na preporuke revizije date u revizionom izvještaju, kao i uvidom u realizovane aktivnosti koje su navedene u odgovoru o preduzetim aktivnostima, utvrdili smo da je Ministarstvo otklonilo spomenute slabosti, ali da je potrebno i dalje unapređenje ovih segmenata poslovanja. Navodimo preporuke koje su realizovane uz naš komentar o daljim unapređenjima.

Realizovane preporuke:

- Proces planiranja budžeta Ministarstva je efikasniji, iako postoje određene slabosti kod detaljnog analitičkog plana rashoda (detaljnije – tačka 2.1.);
- Ministarstvo je usvojilo Pravilnik o internoj kontroli i reviziji. Pravilnik je sačinjen prema COSO modelu koji podrazumijeva izgradnju sistema internih kontrola u okviru pet komponenti, međutim, potrebna su dalja unapređenja ovog sistema koja trebaju biti zasnovana na ukupnom razvoju sistema javne uprave u Bosni i Hercegovini;
- Ministarstvo je u 2007. godini, do kada je i važila odluka, poštovalo Odluku Vijeća ministara kojom su bile ograničene isplate za rad u komisijama za polaganje stručnog upravnog ispita do visine 50% pojedinačne plaće zaposlenog;
- Nadzor nad izradom finansijskih izvještaja Ministarstva za 2007. godinu je unaprijeđen, tako da su finansijski izvještaji na dan 31.12.2007. godine sačinjeni u skladu sa pravilima finansijskog izvještavanja institucija BiH;
- Finansijsko upravljanje sredstvima iz budžeta namijenjenim za troškove uređenja zemljišta i priključenja Državnog zatvora na infrastrukturu je unaprijeđeno. Ministarstvo je primijenilo preporuke revizora i formiralo Jedinicu za implementaciju projekta i Nadzorni odbor radi kontrole namjenskog utroška sredstava. Saglasnost Pravobranilaštva BiH na Aneks ugovora sa Općinom Istočna Ilidža je dobijena, a ovlaštena lica Ministarstva bila su angažovana kao dopunski članovi Komisije za javne nabavke Općine Istočna Ilidža koja je izvršila izbor izvođača radova na uređenju gradskog građevinskog zemljišta;
- Ministarstvo je nakon prethodne faze revizije ustanovilo evidencije za službena vozila i prosječnu potrošnju goriva, čime su stvorene pretpostavke za efikasnije upravljanje javnim sredstvima.

2. Sistem internih kontrola ¹

2.1. Planiranje i izvršenje budžeta

Ministarstvo je na propisanim obrascima i u predviđenom roku dostavilo zahtjev za budžet za 2007. godinu. Ukupan iznos traženih sredstava (nakon korigovanog zahtjeva) iznosio je 12.800.000 KM. Ministarstvo finansija i trezora je bez naknadnih konsultacija sa Ministarstvom umanjilo predloženi budžet, tako da je konačno odobreni budžet Ministarstva iznosio 10.896.605 KM.

¹ Saglasno članu 13. stav 2. Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine revizija ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sistem internih kontrola o čemu ne izražava mišljenje već izvještava o uočenim slabostima.

Analizom izvršenja budžeta ustanovili smo da su postojala odstupanja odobrenog i izvršenog budžeta. Tabela izvršenja budžeta pokazuje da je budžet Ministarstva ostvaren 79% ili 2.263.386 KM manje od odobrenog. Smatramo da je ovakvo izvršenje budžeta posljedica nepopunjenosti radnih mjesta po sistematizaciji (planirano 212 zaposlenih, a ostvareno 179). Također, Ministarstvo nije sačinilo precizan analitički plan rashoda koji predstavlja osnovu cjelokupne projekcije budžeta, a kao rezultat toga došlo je do prekoračenja pojedinih rashoda u okviru analitičke strukture rashoda (npr. troškovi sitnog inventara, usluge održavanja softvera, itd.).

Preporuka

Ministarstvo treba da posveti više pažnje planiranju budžeta polazeći od detaljne analitičke strukture rashoda koja će osigurati efikasnije upravljanje javnim sredstvima i smanjenje rizika od pojedinačnih prekoračenja rashoda. Također, potrebno je da Ministarstvo prati dinamiku izvršenja budžeta i da u slučaju stvaranja rezervi u budžetu obavijesti Ministarstvo finansija i trezora o eventualnom preusmjeravanju za finansiranje prioriternih obaveza radi održavanja budžetske ravnoteže.

Uočili smo da sistem internih kontrola kod izvršenja budžeta nije u dovoljnoj mjeri efikasan kada su u pitanju isplate na pojedinim stavkama budžeta. Tako smo utvrdili da Ministarstvo nije imalo potpuni nadzor nad isplatama naknada za obavljanje poslova po ugovorima o djelu i ugovorima o autorskim honorarima, isplatama za korištenje interne reprezentacije i isplatama za korištenje mobilnih telefona (*Revizija je o ovim slabostima uputila direktno Pismo/Memorandum ovlaštenom licu Ministarstva*).

Preporuka

Preporučujemo da Ministarstvo osigura efikasniji nadzor prilikom realizacije ovih rashoda i preispita svoja interna pravila koja regulišu obaveze i odgovornosti kod izvršenja budžeta.

3. Usklađenost sa zakonima i pravilima**3.1. Osiguranje zaposlenih**

Ministarstvo je koristilo usluge kolektivnog životnog osiguranja zaposlenih na osnovu ugovora koji su bili zaključeni sa «Hercegovina osiguranjem» (ugovor od 31.07.2006. godine do 31.07.2007) i «Bosna-Sunce osiguranjem» sa kojim je ugovor nastavljen od 01.08.2007. godine na osnovu provedenog konkurentskog postupka. Ukupni troškovi osiguranja koji su ostvareni u 2007. godini po ovom osnovu iznosili su **15.845 KM**.

Smatramo da se osiguranje zaposlenih nije moglo realizovati iz budžetskih sredstava s obzirom da takva mogućnost nije bila predviđena instrukcijama Ministarstva finansija i trezora BiH o planiranju budžeta za 2007. godinu. Također, ovakav vid finansiranja nije predviđen niti drugim propisima (Zakonom o državnoj službi u institucijama BiH i Odlukom o načinu obračuna plaća i naknada plaća zaposlenih u Vijeću ministara), a dovodi u pitanje i konačnu namjenu ovih sredstava.

Preporuka

Preporučujemo da Ministarstvo obustavi plaćanja po osnovu kolektivnog osiguranja i izvrši raskid ugovora ili u dogovoru sa osiguravajućom kućom nastavi realizaciju ugovora obustavama iz plaća lica zainteresovanih za ovaj način osiguranja.

4. Korespondencija sa klijentom

Ministarstvu je uručen Nacrt izvještaja o reviziji za 2007. godinu na razmatranje i dostavljanje eventualnih novih dokaza i komentara na nalaze revizije.

U ostavljenom roku od 15 dana, Ministarstvo nije dostavilo komentare na nalaze sadržane u Nacrtu izvještaja o reviziji. Po tom osnovu ovaj Izvještaj predstavlja konačan izvještaj dostavljen klijentu bez korekcija u odnosu na Nacrt izvještaja o reviziji.

Sarajevo, maj 2008. godine

**ZAMJENIK GENERALNOG
REVIZORA**

mr. Dragan Kulina

M.P.

GENERALNI REVIZOR

Milenko Šego

Dodatak:**Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine****Nadzorni odbor za kontrolu aktivnosti i utroška sredstava za izgradnju Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija na državnom nivou-izgradnja Državnog zatvora****Izveštaj revizora**

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine izvršila je reviziju Izveštaja Nadzornog odbora za kontrolu aktivnosti i utroška sredstava za izgradnju Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija na državnom nivou-izgradnja Državnog zatvora. Predmet revizije je «Izveštaj o polugodišnjem radu Nadzornog odbora za izgradnju zavoda za izdržavanje kaznenih sankcija na državnom nivou i okončanim građevinskim situacijama sa 29.10.2007. godine».

Osnova za reviziju sadržana je u Odluci o imenovanju Nadzornog odbora za kontrolu sredstava za izgradnju Državnog zatvora koja u članu 2. stava 4. definiše da je Nadzorni odbor dužan da angažuje nezavisne revizore čiji izvještaji su sastavni dio godišnjih izvještaja Nadzornog odbora.

Odgovornost Nadzornog odbora je da vrši kontrolu mjesečnih izvještaja o radu i utrošku sredstava koji su podneseni od strane koordinatora projekta. Također, odgovornost Nadzornog odbora je da podnosi polugodišnje i godišnje izvještaje o radu i utrošku sredstava Vijeću ministara BiH.

Naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome da li su izvještaji Nadzornog odbora tačni i istiniti i da li su sredstva za izgradnju Državnog zatvora utrošena u skladu sa njihovom namjenom.

Reviziju smo izvršili u skladu sa općeprihvaćenim revizionim standardima i Revizionim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizionih institucija – ISSAI.

Revizija je uključivala ispitivanje dokumentacije i dokaza koji su relevantni za iskazane iznose i objavljivanja u Izveštaju Nadzornog odbora, te zakonitost finansijskih transakcija koje su uključene u ovaj izvještaj. Izvještaj Nadzornog odbora odnosi se na utrošena sredstva iz budžeta Bosne i Hercegovine koja su u iznosu **950.500 KM** uplaćena od strane Ministarstva pravde (kao investitora) na račun Općine Istočna Ilidža (kao implementatora) u svrhu izvođenje radova na uređenju gradskog građevinskog zemljišta za izgradnju Državnog zatvora Bosne i Hercegovine. Utrošena sredstva po ovom izvještaju iznosila su **894.737,80 KM**, tako da su ostala neutrošena sredstva u iznosu **55.762,20 KM** koja je Općina Istočna Ilidža vratila na račun budžeta Bosne i Hercegovine.

1. Sredstva su pravdana na osnovu vjerodostojne dokumentacije (situacije izvođača radova, fakture, specifikacije izvedenih radova), osim za dio sredstava koja su rezervisana do visine ugovorenih radova u ukupnom iznosu od **269.556,52 KM**, a koja će biti utrošena u narednom periodu za buduće radova. Pojedinačno, ova rezervisanja iznose:

- **45.109,13 KM** za razliku ugovorenih (procijenjenih naknadnih radova) i fakturisanih radova na vodosnabdjevanju i izgradnji pumpne stanice – izvođač radova «Iskop» d.o.o. I.Sarajevo,
- **37.286,58 KM** za razliku ugovorenih i procijenjenih naknadnih radova i fakturisanih radova na priključnom gasovodu i pratećim postrojenjima – izvođač radova «Sarajevo gas» a.d. I.Sarajevo,
- **899,00 KM** za razliku ugovorenih sredstava za usluge stručnog nadzora i fakturisanog iznosa – dobavljač «Kolos» d.o.o. I.Sarajevo,
- **25.000,00 KM** po ugovoru za usluge tehničkog prijema objekata – dobavljač «Marvel» d.o.o. I.Sarajevo,
- **161.261,81 KM**, rezervisana sredstva po ugovoru za rekonstrukciju ulice u naselje Vojkovići (radovi nisu započeti) - izvođač «GP Put» a.d. I.Sarajevo,

Utrošak i namjenu ukupnog iznosa rezervisanih sredstava treba dalje pratiti i obezbijediti njihovo pravdanje vjerodostojnom dokumentacijom (situacije izvođača radova, fakture, specifikacije izvedenih radova, itd).

Smatramo da revizija koju smo obavili pruža razumnu osnovu za naše mišljenje.

Po našem mišljenju, Izvještaj Nadzornog odbora o kontroli i utrošku sredstava za izgradnju Državnog zatvora je tačan i istinit i sredstva su utrošena u skladu sa njihovom namjenom, osim za rezervisana sredstva iz tačke 1. u ukupnom iznosu 269.556,52 KM.

Sarajevo, maj 2008. godine

**ZAMJENIK GENERALNOG
REVIZORA**

mr. Dragan Kulina

M.P.

GENERALNI REVIZOR

Milenko Šego